

Sag C-86/20**Anmodning om præjudiciel afgørelse****Dato for indlevering:**

18. februar 2020

Forelæggende ret:

Krajský soud v Brně (Den Tjekkiske Republik)

Afgørelse af:

14. januar 2020

Sagsøger:

Vinařství U Kapličky s.r.o.

Sagsøgte:

Státní zemědělská a potravinářská inspekce

AFGØRELSE

Krajský soud v Brně (den regionale ret i Brno, Den Tjekkiske Republik) (...) i sagen

sagsøger: **Vinařství U Kapličky s.r.o., (...)**

(...)

sagsøgte:

Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední

inspektorát

(...) Brno

til prøvelse af afgørelse af 4. august 2016 truffet af sagsøgte har (...)

truffet følgende afgørelse:

I. Den Europæiske Unions Domstol forelægges følgende **præjudicielle spørgsmål**:

- 1) Er et V I 1-dokument udstedt på grundlag af Kommissionens forordning (EF) nr. 555/2008 af 27. juni 2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 479/2008 om den fælles markedsordning for vin med hensyn til støtte og handelsprogrammer med tredjelande, produktionspotentiale og kontrol inden for vinsektoren, der inkluderer en attest fra et af et tredjeland godkendt organ, hvorefter produktet er produceret ved hjælp af ønologiske fremgangsmåder, der er anbefalet og offentliggjort af OIV (International Organization of Vine and Wine) eller godkendt af Fællesskabet, en simpel administrativ betingelse for import af vin i Den Europæiske Union?
- 2) Er EU-retten til hinder for et nationalt retsprincip, hvorefter en person, der handler med vin importeret fra Moldova, kan frigøres for ansvar for en administrativ overtrædelse, der består i markedsføring af vin, der er fremstillet ved hjælp af ønologiske fremgangsmåder, der ikke er tilladt i Den Europæiske Union, hvis de nationale myndigheder ikke har afkræftet denne persons formodning om, at vinen blev fremstillet ved anvendelse af ønologiske fremgangsmåder tilladt af Den Europæiske Union, hvilket den person kunne antage i lyset af V I 1-dokumentet udstedt af de moldoviske myndigheder i henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 555/2008 af 27. juni 2008. om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 479/2008 om den fælles markedsordning for vin for så vidt angår støtteprogrammer, handel med tredjelande, produktionspotentiale og kontrol inden for vinsektoren?

II. Sagen udsættes (org. s. 2)

Begrundelse:

I. Hovedsagens genstand

1. Ved en afgørelse af 14. januar 2016 (...) (herefter benævnt »førsteinstans afgørelse«) truffet af Státní zemědělská a potravinářská inspekce (Fødevarer- og Landbrugsstyrelsen, Den Tjekkiske Republik), inspektorát v Brně (inspektoratet i Brno) blev sagsøgeren fundet ansvarlig for en administrativ overtrædelse i henhold til § 39, stk. 1 lit. ff), i zákon č. 321/2004 Sb., On vinohradnictví a vinařství (lov nr. 321/2004 om vindyrkning og vinproduktion) i den version, der gjaldt indtil den 31. marts 2017 (herefter »lov nr. 321/2004«). Sagsøgeren blev pålagt en bøde på 2 100 000 CZK og en forpligtelse til at godtgøre omkostningerne ved en laboratorieanalyse på 86 820 CZK. Sagsøgeren blev holdt ansvarlig for at have markedsført vin med oprindelse i Moldova, som var blevet fremstillet ved ulovlige ønologiske fremgangsmåder, og som derved tilsidesatte artikel 80, stk. 2, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU)

nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om oprettelse af en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordninger (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 (herefter »forordning nr. 1308/2013«). I visse tilfælde havde sagsøgeren ligeledes overtrådt artikel 80, stk. 2, litra c), i forordning nr. 1308/2013, hvoraf fremgår, at sådanne produkter ikke må markedsføres i Unionen, når de ikke er forenelige med bestemmelserne i bilag VIII, der bestemmer, at det er tilladt at øge det naturlige alkoholindhold, der ikke overskrider en volumen på 3%. Sagsøgeren påklagede afgørelsen, der blev truffet i første instans, som blev afvist af den anden part i sagen (i det følgende benævnt »sagsøgte«) ved afgørelse af 4. august 2016 (...) (herefter »den anfægtede afgørelse«) og som opretholdt afgørelsen truffet i første instans.

2. Til støtte for sit søgsmål anlagt til prøvelse af denne afgørelse hævdede sagsøgeren blandt andet, at den anden part i sagen ikke i tilstrækkelig grad havde taget hensyn til det fremførte anbringende om, at der havde foreligget usædvanlige omstændigheder (vedrørende fritagelse for ansvar for de angivne administrative overtrædelser). Sagsøgeren er af den opfattelse, at der foreligger beviser for usædvanlige omstændigheder, idet vinen blev ledsaget af V I 1-dokumenter udstedt af de moldoviske myndigheder i henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 555/2008 af 27. juni 2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 479/2008 i om den fælles markedsordning for vin for så vidt angår støtteprogrammer, handel med tredjelands, produktionspotentiale og kontrol inden for vinsektoren (herefter »forordning nr. 555/2008«). Vinen blev derfor underlagt kontrol af et statsligt organ godkendt af Den Europæiske Union. Derfor anmodede sagsøgeren under den administrative procedure om bevisoptagelse af V I 1-dokumenter vedrørende de forskellige kontrollerede vine.
3. Sagsøgte foretog ikke i den administrative procedure en bevisoptagelse af V I 1-dokumenterne (og anmodede end ikke sagsøgeren om at fremlægge disse dokumenter), fordi sagsøgte kom til den konklusion, at henvisning til V I 1-dokumenterne (uden at sagsøgeren havde undergivet den leverede vin en laboratorieanalyse) ikke udgjorde et tilstrækkeligt bevis for, at sagsøgeren kunne fritages for ansvar for de påståede administrative overtrædelser.
4. I sin dom af 26. april 2018 (...) kom Krajský soud v Brně (regional ret i Brno) til den konklusion, at det i den foreliggende sag i princippet ikke var udelukket, at sagsøgeren blev anset for fritaget for ansvar for administrativ overtrædelse på grund af, at sagsøgeren forlod sig på V I 1-dokumentet. Hvis det godkendte organ i tredjelandet i et V I 1-dokument erklærer, at produktet blev fremstillet ved brug af ønologiske fremgangsmåder tilladt i Den Europæiske Union, kan den, der handler med vin, som dokumentet vedrører, betragte en sådan attest som værende korrekt. Krajský soud (regional ret i Brno) henviste tillige til yderligere omstændigheder, der skulle overvejes for at kunne afgøre, om sagsøgeren faktisk var blevet fritaget for ansvar, og på dette grundlag fastslog retten, at det ikke var muligt at træffe en afgørelse i sagen på grund af manglen på utvetydige konstateringer vedrørende de faktiske omstændigheder i den administrative sag.

Retten ophævede den anfægtede afgørelse, og henviste sagen til sagsøgte til fornyet prøvelse.

5. Som følge af en kassationsappel indbragt af sagsøgte, ophævede Nejvyšší správní soud (den øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Den Tjekkiske Republik) derefter ved dom af 16. august 2018 (...) dommen af 26. april 2018 (...) afsagt af Krajský soud v Brně (regional ret i Brno) og hjemviste sagen til regional ret til fornyet behandling. Den øverste domstol i forvaltningsretlige sager konkluderede således, at fremlæggelsen af et V I 1-dokument ikke var tilstrækkeligt til at frigøre sig fra sit ansvar. Under henvisning til karakteren af dette dokument påpegede den øverste domstol i forvaltningsretlige sager, at det kun var en administrativ tilladelse til indførsel af den pågældende vin i Unionens område. **(Org. s. 3)**
6. På grundlag af denne bindende retsopfattelse afviste Krajský soud (regional ret) herefter søgsmålet ved dom af 21. november 2018 (...). Ved dom af 27. marts 2019 (...) afviste Nejvyšší správní soud (den øverste domstol i forvaltningsretlige sager) den efterfølgende indbragte kassationsappel. Som et resultat af den forfatningsmæssige appel indgivet af sagsøgeren, blev begge domme ophævet af Ústavní soud (forfatningsdomstol, Den Tjekkiske Republik, Tjekkiet) ved beslutning af 5. september 2019 (...). Ústavní soud (forfatningsdomstol) fandt først og fremmest, at der forelå en krænkelse af sagsøgerens ret til en retfærdig rettergang som følge af, at Nejvyšší správní soud (den øverste domstol i forvaltningsretlige sager) havde modsat sig regional rets retlige synspunkter vedrørende den bindende kraft af en attest indeholdt i et V I 1-dokument, som er et instrument i EU-retten, selv om den ifølge Ústavní soud (forfatningsdomstol) regional ret kun kunne gøre det efter at have forelagt Domstolen et præjudicielt spørgsmål.

II. Relevante retsregler

7. Nærværende søgsmål, som de præjudicielle spørgsmål vedrører, drejer sig om fortolkningen og anvendelsen af den nationale regulering for ansvarsfritagelse (vedrørende fritagelse fra objektivet ansvar for administrativ overtrædelse dvs. uafhængigt af, om der foreligger culpa), som allerede i vid udstrækning er blevet foretaget med henblik på nærværende sag af Ústavní soud (forfatningsdomstol) i ovennævnte beslutning. Det er tale om rent nationale bestemmelser, der ikke er resultatet af gennemførelsen af nogen EU-retlige bestemmelser. Konklusionerne fra Ústavní soud (forfatningsdomstol), som er bindende for den forelæggende ret, er dog i nogen grad betinget af besvarelsen af spørgsmålet om karakteren af et V I 1-dokument udstedt i henhold til forordning nr. 555/2008. Ústavní soud (forfatningsdomstol) påpegede, at karakteren af V I 1-dokumentet var relevant i den foreliggende sag og understregede samtidig, at det ikke var inden for dens kompetence at søge en korrekt anvendelse af EU-lovgivningen eller at fortolke den vilkårligt. Unionens lovgivning er derfor afgørende for at vurdere, om den forelæggende rets oprindelige standpunkt om, (som forfatningsdomstol også har tiltrådt) at et V I 1-dokument ikke udgør en simpel administrativ betingelse for at indføre vin på EU's område, er korrekt. I denne sammenhæng er bestemmelserne i

forordning nr. 555/2008 meget vigtige. Da den foreliggende sag vedrører fritagelse for ansvar for en administrativ overtrædelse, der rent faktisk udgør en overtrædelse af forordning nr. 1308/2013, henviser retten endvidere til de relevante bestemmelser i nævnte forordning.

II. A. National ret

8. I henhold til § 39, stk. 1, litra ff), i lov nr. 321/2004 gør en juridisk person eller erhvervsdrivende som en fysisk person i sin egenskab af producent sig skyldig i en administrativ overtrædelse, idet den pågældende tilsidesætter en forpligtelse, som er pålagt i henhold til EU-retten på området for regulering af vindyrkning, vinfremstilling og handel med produkter (i vinsektoren).
9. I henhold til § 40, stk. 1, i lov nr. 321/2004 pådrager en juridisk person sig ikke ansvar for en administrativ overtrædelse, hvis denne kan påvise at have gjort den bedste indsats, der kunne forventes af ham, for at forhindre overtrædelse af sin pligt.

III. B. EU-retten

10. Artikel 40 i forordning nr. 555/2008 bestemmer: *»Den attest og den analyseerklæring, der er omhandlet i henholdsvis artikel 82, stk. 3, henholdsvis litra a) og b), i forordning (EF) nr. 479/2008, udgør et dokument, hvis:*
 - a) *»attestdel udstedes af et organ i det tredjeland, hvorfra produkterne kommer*
 - b) *»analyseerklæringsdel« udfærdiges af et laboratorium, der er officielt anerkendt af det tredjeland, hvorfra produkterne kommer«.*

«
11. Artikel 41 i forordning nr. 555/2008 bestemmer: *»Analyseerklæringen indeholder følgende oplysninger:*
 - a) *for vin og druemost i gæring:*
 - (i) *totalt alkoholindhold udtryk i volumen*
 - (ii) *virkeligt alkoholindhold udtryk i volumen*
 - b) *for druemost og druesaft: vægtfylde*
 - c) *for vin, druemost og druesaft: (Org. s. 4)*
 - (i) *totalt tørstofindhold*
 - (ii) *totalt syreindhold*
 - (iii) *flygtigt syreindhold*

- (iv) *citronsyreindhold*
 - (v) *totalt svovldioxidindhold*
 - (vi) *tilstedeværelse af sorter fremstillet af krydsninger (producentens egne hybrider eller andre sorter, der ikke hører til Vitis vinifera-arten)«.*
12. Artikel 43, stk. 1, i forordning nr. 555/2008 bestemmer: »Attest og analyseerklæring udfærdiges på et og samme V I 1-dokument for hvert parti, der skal importeres til Fællesskabet.
- Det i første afsnit omhandlede dokument udfærdiges på en V I 1-blanket som vist i bilag IX. Det underskrives af en ansat ved et officielt organ og af en ansat ved et anerkendt laboratorium som nævnt i artikel 48«.*
13. Artikel 48, stk. 1, første punktum i forordning nr. 555/2008 bestemmer: »Kommissionen opstiller og ajourfører på grundlag af meddelelser fra de ansvarlige myndigheder i tredjelande lister med navne og adresser på de organer, laboratorier og vinproducenter, der er bemyndiget til at udfærdige V I 1-dokumenter«.
14. Artikel 51 i forordning nr. 555/2008 bestemmer: »Har en medlemsstats ansvarlige myndigheder mistanke om, at et produkt med oprindelse i et tredjeland ikke overholder bestemmelserne i artikel 82, stk. 1 og 2, i forordning nr. 479/2008, underretter de omgående Kommissionen herom«.
15. I bilag IX til forordning nr. 555/2008 blev der fastsat en model af V I 1-dokument, der i pkt. 9 indeholder følgende tekst, hvori de korrekte svar skal krydsmarkeres: »Ovennævnte produkt er / er ikke ⁽³⁾ bestemt til direkte konsum, er i overensstemmelse med EF-definitionerne eller -kategorierne for vinprodukter og er fremstillet med brug af de ønologiske fremgangsmåder, der er anbefalet og offentliggjort af OIV godkendt af EF ⁽³⁾«. En fodnote ⁽³⁾ i denne tekst betyder, at det rigtige svar skal krydsmarkeres (»x«). Forkortelsen OIV står for International Organization of Vine and Wine.
16. Artikel 80, stk. 2, i forordning nr. 1308/2013 bestemmer: »De produkter, der er opført i bilag VII, del II, må ikke markedsføres i Unionen, hvis:
- a) *de har været genstand for ønologiske fremgangsmåder, der ikke er tilladt i Unionen*
 - b) *de har været genstand for ønologiske fremgangsmåder, der ikke er tilladt på national plan, eller*
 - c) *de er i strid med reglerne i bilag VIII«.*

III. Bedømmelse

17. Som retten allerede har påpeget, vedrører sagen og de præjudicielle spørgsmål fortolkningen og anvendelsen af det nationale retsprincip om fritagelse for ansvar for administrative overtrædelser. I denne forbindelse afgav Ústavní soud (forfatningsdomstol) i den foreliggende sag en bindende udtalelse, men ikke desto mindre med et forbehold om, at forfatningsdomstol ikke var en myndighed med kompetence til at fortolke indholdet af EU-lovgivningen på en autoritativ måde. Udgangspunktet for Ústavní souds (forfatningsdomstol) vurdering var det synspunkt, at V I 1-dokumentet, der blev udstedt i henhold til forordning nr. 555/2008, ikke kun er en administrativ betingelse for import af vin til Den Europæiske Union. I denne henseende fulgte Ústavní soud (forfatningsdomstol) den retlige opfattelse, som den forelæggende ret gav udtryk for i sin dom af 26. april 2018 (...).

III. A. Karakteren af V I 1-dokumentet

18. Med hensyn til karakteren af V I 1-dokumentet, agter den forelæggende ret at fastholde sit oprindeligt udtrykte retlige synspunkt og præcisere dette synspunkt i det omfang, det er relevant i lyset af erklæringen afgivet af Ústavní soud (forfatningsdomstol).
19. Ifølge den forelæggende ret kan betydningen af V I 1-dokumentet ikke reduceres ved blot at anerkende det som en administrativ formalitet til toldformål og antage, at en person, der handler vin, på grundlag af dette dokument ikke kan udlede noget om kvaliteten af den importerede vin. Forordning nr. 555/2008 er i vid udstrækning baseret på EU's tillid (**org. s. 5**) i forhold til en attest udstedt af organer godkendt af tredjelande, hvori disse organer bekræfter, at produktet blev fremstillet ved hjælp af ønologiske fremgangsmåder tilladt i Den Europæiske Union (og dermed svarende til OIV-ønologiske fremgangsmåder).
20. Forordning nr. 555/2008 angiver ikke eksplicit, at Den Europæiske Union godkender eller på anden måde beslutter, hvilke officielle organer eller laboratorier i tredjelande, der kan udstede et V I 1-dokument. I henhold til forordningen har Kommissionen kun en liste over organer, der ifølge et givet tredjeland har ret til at udstede et sådant dokument. Godkendelsen foretages af et tredjeland og ikke af Den Europæiske Union. På den anden side kan en forordning ikke erstatte international offentlig ret og regulerer således for eksempel ikke forholdene mellem tredjelande og Den Europæiske Union. Derfor nævner forordningen ikke et tredjelandets ret til at indberette noget organ, hvis Den Europæiske Union ikke godkender det ved et internationalt offentligretligt instrument (selv om det skulle udledes implicit). Ved at opføre det autoriserede organ i et tredjeland på listen i overensstemmelse med artikel 48 i forordning nr. 555/2008, accepterer Den Europæiske Union dette organ som værende bemyndiget til at udstede de attester, den vil anerkende.
21. Hensigten med den retlige ordning, der er indeholdt i tredje kapitel af forordning nr. 555/2008, og især standardisering af dokumenter, der ledsager produkter fra vinsektoren, er naturligvis at lette international handel med disse produkter ved

hjælp af et af de typiske internationale handelsinstrumenter (og i Den Europæiske Union også det grundlæggende princip om varernes fri bevægelighed) dvs. anerkendelse af certifikater - i dette tilfælde anerkendelse af tredjelands attester udstedt inden for rammerne af det ikkestandardiserede V I 1-dokument.

22. Af denne grund nærer krajský soud (regional ret) ingen tvivl om, at Den Europæiske Union allerede i indholdet af bestemmelserne i forordning nr. 555/2008 og ved at opføre godkendte organer på en liste opretholdt i henhold til artikel 48 i forordningen viser sin tillid til attester, der udstedes af disse organer og anerkender disse attester uden at yderligere krav skal opfyldes. Naturligvis kan denne tillid ikke være ubegrænset, og selve forordningen forudsætter, at misbrug af denne tillid vil kunne fastslås (se f.eks. artikel 51). I et sådant tilfælde er det imidlertid muligt for Den Europæiske Union at beskytte EU-markedet ved hjælp af internationale offentligretlige instrumenter uden at skulle indgå i en muligvis langvarig EU-lovgivningsproces. Det er derfor åbenlyst, at Den Europæiske Union kan træffe relativt effektive foranstaltninger, og hvis den ikke gør det, bør det antages, at den stadig har tillid til organer, der er godkendt af tredjelands og er opført på listen i henhold til artikel 48 i forordning 555/2008.
23. Sagsøgte har desuden fremlagt en række dokumenter som bevis for, at de administrative myndigheder i Den Tjekkiske Republik har informeret Kommissionen om problemerne i forbindelse med vin importeret fra Moldova, og at der blev afholdt adskillige bilaterale møder mellem de tjekkiske og moldoviske parter i denne henseende. Disse dokumenter udgør dog først og fremmest bevis for de tjekkiske myndigheders aktivitet, dog først efter, at der var blevet begået administrative overtrædelser, og dette ændrer ikke det faktum, at Den Europæiske Union som helhed har til hensigt at fortsætte med at sætte sin lid til de attester, der udstedes af de godkendte organer fra Moldova. Uanset om den manglende reaktion fra Kommissionens side er tilsigtet eller snarere blot er resultatet af utilstrækkelig kommunikation med de tjekkiske nationale myndigheder, er de tjekkiske nationale myndigheders individuelle bestræbelser på at ændre det moldoviske, godkendte organs fremgangsmåde i forbindelse med test af eksporterede vine og udstedelse af attester inden for rammerne af V I 1-dokument, kan det ikke have indflydelse på karakteren af et V I 1-dokument. Det skal bemærkes, at den forelæggende ret ikke råder over oplysninger om de påpegede specifikke problemer i forbindelse med importen af vin fra Moldova, og dette spørgsmål er ikke blevet behandlet i den nævnte administrative procedure (især er det ikke nærmere bevist, i hvilken udstrækning sagsøgeren selv havde kendskab til disse problemer).
24. I lyset af ovenstående betragtninger, finder den forelæggende ret, at et V I 1-dokument ikke kun er en administrativ toldformalitet, men at den i dokumentet indeholdte attest kan få den person, der handler med vin, til at tro, at den importerede vin opfylder visse kvalitetsstandarder. **(Org. s. 6)**

III. B. Virkninger for anvendelsen af national lovgivning

25. Såfremt Domstolen accepterer det ovenfor beskrevne retlige synspunkt, finder krajší soud (regional ret) det hensigtsmæssigt at præcisere de konkrete virkninger af dette retlige synspunkt for efterfølgende anvendelse af national lovgivning, og specifikt det ansvarsfritagelsesprincip udtrykt i § 40, stk. 1, i lov nr. 321/2004.
26. Den grundlæggende konklusion, som var afledt af det citerede retlige synspunkt udtrykt af den forelæggende ret og derefter af Ústavní soud (forfatningsdomstol) er, at en person kan frigøres fra ansvaret for en administrativ overtrædelse, der består i markedsføring af vin, der blev produceret i strid med ønologiske fremgangsmåder tilladt af EU, ved at pege på attesten indeholdt i V I 1-dokumentet. Udstedelse af en sådan attest kan vidne om udfoldelsen af særlige bestræbelser, som kan forventes af denne person for at forhindre overtrædelse af forpligtelsen. Da den lovlige regulering er baseret på Den Europæiske Unions tillid til rigtigheden af attesters indhold i V I 1-dokumenter, udstedt af organer godkendt af tredjelands myndigheder, ville det i princippet være vanskeligt at retfærdiggøre krav til vinhandlere om et udstedt V I 1-dokument, hvis de ikke skulle kunne nære tillid til attesten, men derimod skulle kontrollere dens rigtighed. Anmodninger fra sådanne enheder om at foretage yderligere analyser (hvis der ikke foreligger nogen rimelig tvivl om attestens rigtighed), er i modstrid med essensen af forordningen indeholdt i tredje kapitel i forordning nr. 555/2008. Denne regulering ville faktisk være fuldstændig overflødig, hvis vinhandlere på eget initiativ skulle fremlægge en yderligere og identisk attest for overholdelse af de kriterier, der kræves af Den Europæiske Union med hensyn til vinens egenskaber.
27. Hvis det godkendte organ i et tredjeland i et V I 1-dokument erklærer, at produktet er fremstillet ved hjælp af ønologiske fremgangsmåder, der er tilladt af Den Europæiske Union (og følgelig svarende til OIV-ønologiske fremgangsmåder), kan den erhvervsdrivende, der handler med vin forsynet med et sådant dokument, have tillid til en sådan attests rigtighed. Det er uden betydning, at det ikke af selve attesten fremgår, hvilke specifikke analyser der blev udført, og hvad de opnåede resultater var.
28. Det skal dog understreges, at muligheden for at frigøre sig fra ansvaret for en administrativ overtrædelse ikke er ensbetydende med, at personer, der handler med vin forsynet med et V I 1-dokument, der indeholder den pågældende attest, automatisk fritages for ansvar for administrativ overtrædelse, der indebærer anvendelse af ønologiske fremgangsmåder, der ikke er tilladt af Den Europæiske Union. Afgørelsen af, om man i et bestemt tilfælde kan nære tillid til indholdet af V I 1-dokumentet, og om det er tilstrækkeligt til at frigøre sig for ansvar, kræver en undersøgelse af alle omstændigheder i sagen. Generelt set kan en vinhandler på grundlag af et V I 1-dokument med rimelighed antage, at vinen opfylder de relevante kvalitetskriterier. Det kan dog være muligt at kunne fastlægge omstændigheder, der i et bestemt tilfælde afkræfter en sådan formodning eller forhindrer identifikation af vinen med det relevante V I 1-dokument.

29. Ligesom Den Europæiske Unions tillid til en attests rigtighed ikke er ubegrænset (se f.eks. muligheden for at handle i overensstemmelse med artikel 51 i forordning nr. 555/2008, som kan involvere Kommissionens yderligere skridt over for organer godkendt af tredjelande) kan den erhvervsdrivende, der handler med vin, ikke med rimelighed forvente, at attesten er ubegrænset korrekt. At basere sig på attesten kan derfor ikke betragtes som at have handlet efter bedste evne, hvis gerningsmanden for den administrative overtrædelse vidste eller objektivt, med en ubetydelig grad af sandsynlighed, måtte anses for at vide, at den importerede vin ikke er fremstillet i overensstemmelse med kravene til de ønologiske fremgangsmåder.
30. Som Ústavní soud (forfatningsdomstol) har påpeget, skal det i den konkrete sag vurderes, om kontrollen udføres direkte hos vinimportøren eller hans forhandler, om den udføres umiddelbart efter importen eller rettere med betydelige tidsintervaller, og om der foreligger omstændigheder, der rejser tvivl om gyldigheden af attesten i V I 1-dokumentet. Hvis der skal pålægges en administrativ bøde, ligger bevisbyrden for disse omstændigheder hos det administrative organ.
31. Ústavní soud (forfatningsdomstol) fandt, at bevisbyrden for at godtgøre en eventuel tvivl om, hvorvidt den kontrollerede vin i virkeligheden er en vin, der er udstedt en attest i V I 1-dokumentet for, eller om der ikke for denne vin blev udført manipulation efter udstedelsen af attesten, ligger først og fremmest hos det administrative organ. Hvis (**org. s. 7**) en sådan tvivl skulle blive understøttet af specifikke faktuelle konklusioner, ville den person, der handler med vin, være nødt til at tilbagevise dem for, at den pågældende vin skal kunne identificeres med det relevante V I 1-dokument. Derfor er det kun i et sådant tilfælde, at en antagelse hos den pågældende person om, at vinen opfylder kvalitetskriterierne, der er forbundet med et V I 1-dokument, kan have et reelt grundlag.
32. I den foreliggende sag fremlagde sagsøgeren ikke i den administrative procedure de relevante V I 1-dokumenter, men anmodede blot om bevisoptagelse af disse dokumenter. De administrative myndigheder anmodede imidlertid ikke om disse dokumenter, fordi de antog, at disse overhovedet ikke var nødvendige for at træffe afgørelse vedrørende sagens realitet. Selv om de præjudicielle spørgsmål i lyset af disse omstændigheder kun kunne betragtes som akademiske spørgsmål, er deres besvarelse alligevel af grundlæggende betydning for den forelæggende rets afgørelse. Hvis et V I 1-dokument i princippet kun har karakter af en administrativ formalitet med henblik på import af vin, og vinhandleren ikke kan udlede konklusioner om vinens kvalitet på dets grundlag, vil det ikke være nødvendigt at anmode om specifikke V I 1-dokumenter i den pågældende administrative procedure. Virkningen vil være, at søgsmålet var ubegrundet. Hvis et V I 1-dokument ikke udgør en simpel administrativ formalitet, er det Ústavní souds (forfatningsdomstol) entydige opfattelse, at opnåelse af dette dokument kan føre til, at sagsøgeren må anses for fritaget for ansvar, således, at de administrative myndigheder skulle have undersøgt og vurderet de konkrete omstændigheder i sagen for at afgøre, om sagsøgeren effektivt kunne fritages for ansvar for en

administrativ overtrædelse. Som følge heraf vil den administrative beslutning skulle ophæves, og det administrative organ skulle undersøge og vurdere disse omstændigheder i den efterfølgende administrative procedure.

III. C. Forenelighed mellem ansvarsfritagelsesprincippet i national ret og EU-lovgivning

33. Selv om den forelæggende ret ikke er i tvivl om foreneligheden mellem de ovennævnte virkninger, der følger af anvendelsen af national lovgivning med EU-lovgivningen, besluttede den også at forelægge et andet spørgsmål, hvilket primært skyldes hensynet til at forhindre, at (det første) spørgsmål forstås for snævert ved en forkert definition af, i hvilken udstrækning den foreliggende sag drejer sig om fortolkningen af EU-lovgivningen, og i hvilken udstrækning den alene handler om fortolkningen af en rent nationalretlig regulering. Derudover vedrører muligheden for ansvarsfrigørelse også indirekte håndhævelsen af EU-lovbestemmelser om ønologiske fremgangsmåder, nærmere bestemt artikel 80, stk. 2, i forordning nr. 1308/2013. Også af denne grund finder retten det tilrådeligt, at Domstolen skal have mulighed for ikke kun at udtale sig om selve karakteren af V I 1-dokumentet, men også med hensyn til det retlige synspunkt, der er blevet præsenteret af den forelæggende ret (og af forfatningsdomstol), vedrørende anvendelsen af national lovgivning i en bredere sammenhæng.
34. Da det ud fra EU-lovgivningens perspektiv ikke betyder noget, i hvilket omfang et nationalt lovprincip udtrykkeligt nævnes i en lovtekst, vil retten med henblik på besvarelse af det andet spørgsmål redegøre for det konkrete nationale retsprincip, der finder anvendelse i den foreliggende sag, og som navnlig udspringer af § 40, stk. 1, i lov nr. 321/2004, og herefter fortolket af Ústavní soud (forfatningsdomstol) i den foreliggende sag. Henset til Ústavní souds (forfatningsdomstols) retspraksis, bør dette nationale lovprincip i den pågældende sag betragtes som endeligt og bindende for alle domstole. Foreneligheden af dette nationale lovprincip med EU-lovgivningen, der overvejes af den forelæggende ret, kan sammenfattes som følgende: En person, der handler med vin importeret fra Moldova, kan fritages for ansvar for en administrativ overtrædelse, der består i markedsføring af vin, der er blevet undergivet ønologiske fremgangsmåder, der ikke er tilladt i Den Europæiske Union, hvis de nationale myndigheder ikke anfægter en formodning, som denne person har lagt til grund om, at vinen er blevet produceret ved hjælp af ønologiske fremgangsmåder tilladt af Den Europæiske Union, hvilken formodning er baseret på et V I 1-dokument udstedt af de moldoviske myndigheder i henhold til forordning nr. 555/2008.
35. Som anført ovenfor kræver anvendelsen af dette princip overvejelse af en række faktiske omstændigheder, og mange undtagelser kan forventes fra selve princippet. Det andet vedrører derfor muligheden for at blive fritaget for ansvar for en administrativ overtrædelse, spørgsmålet om det i det væsentligste er udelukket på baggrund af de identificerede omstændigheder, eller om der er andre hindringer i EU-retten for anvendelsen af et sådant princip, som skal undersøges af de nationale myndigheder. **(Org. s. 8)**

36. Da den forelæggende ret ikke ser nogen hindring for anvendelsen af ovennævnte nationale lovprincip (hvis Domstolen finder, at et V I 1-dokument ikke udgør en simpel administrativ formalitet til toldformål), finder den, at der ikke er behov for yderligere argumenter til støtte for dette synspunkt.

IV. Forslag til afgørelse

37. I betragtning af ovenstående forelægges Domstolen af Krajský soud v Brně (regional ret i Brno) følgende spørgsmål:

- 1) Er et V I 1-dokument udstedt på grundlag af Kommissionens forordning (EF) nr. 555/2008 af 27. juni 2008 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 479/2008 om den fælles markedsordning for vin med hensyn til støtte og handelsprogrammer med tredjelande, produktionspotentiale og kontrol inden for vinsektoren, der inkluderer en attest fra et af et tredjeland godkendt organ, hvorefter produktet er produceret ved hjælp af ønologiske fremgangsmåder, der er anbefalet og offentliggjort af OIV (International Organization of Vine and Wine) eller godkendt af Fællesskabet, en simpel administrativ betingelse for import af vin i Den Europæiske Union?
- 2) Er EU-retten til hinder for et nationalt retsprincip, hvorefter en person, der handler med vin importeret fra Moldova, kan frigøres for ansvar for en administrativ overtrædelse, der består i markedsføring af vin, der er fremstillet ved hjælp af ønologiske fremgangsmåder, der ikke er tilladt i Den Europæiske Union, hvis de nationale myndigheder ikke har afkræftet denne persons formodning om, at vinen blev fremstillet ved anvendelse af ønologiske fremgangsmåder tilladt af Den Europæiske Union, hvilket den person kunne antage i lyset af V I 1-dokumentet udstedt af de moldoviske myndigheder i henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 555/2008 af 27. juni 2008. om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 479/2008 om den fælles markedsordning for vin for så vidt angår støtteprogrammer, handel med tredjelande, produktionspotentiale og kontrol inden for vinsektoren?

(...) (processuelle spørgsmål i national ret)

(...) (vejledning om appeladgang)

Brno, den 14. januar 2020.

(...) (underskrift)